Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0150

Genetiškai modifikuotos sojos MON 94637

2026 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 94637, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (D113501/03 – 2026/2651(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 94637, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projektą (D113501/03),

– atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų[1], ypač į jo 7 straipsnio 3 dalį ir 19 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į tai, kad Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinis komitetas per 2026 m. vasario 27 d. vykusį balsavimą nusprendė nuomonės neteikti, ir į tai, kad apeliacinis komitetas per 2026 m. kovo 31 d. vykusį balsavimą taip pat nusprendė nuomonės neteikti,

– atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai[2], 11 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2025 m.

---

1 OL L 268, 2003 10 18, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.
2 OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

liepos 1 d. priimtą nuomonę, kuri paskelbta 2025 m. spalio 23 d.[3],

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti genetiškai modifikuotus organizmus (GMO)[4],

---

[3] EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupės mokslinė nuomonė „Assessment of genetically modified soybean MON 94637 (application GMFF-2023-21116)“, *EFSA leidinys*, 2025; 23(10):e9581, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9581.

[4] Per aštuntąją kadenciją Parlamentas priėmė 36 rezoliucijas, o per devintąją kadenciją – 38 rezoliucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti GMO. Be to, per dešimtąją kadenciją Parlamentas priėmė šias rezoliucijas:

- 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2628, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × NK603, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/1797, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj);
- 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2627, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės COT102, kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti (OL C, C/2025/1798, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj);
- 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2629, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 ir aštuonių jų subkombinacijų, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (OL C, C/2025/1799, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj);
- 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1828, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai pašarus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810 arba kurie iš jų sudaryti, ir maisto produktus ir pašarus, pagamintus iš genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810, ir panaikinamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1207 (OL C, C/2025/1800, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj);

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 2 ir 3 dalis,

---

– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1822, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP915635 arba kurie iš jų sudaryti ar pagaminti (OL C, C/2025/1801, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1826, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP23211, kurie iš jų sudaryti ar pagaminti (OL C, C/2025/1802, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2618, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP202216, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (OL C, C/2025/1803, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 94804, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/1804, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj);
– 2025 m. vasario 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP910521, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/2246, 2025 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj);
– 2025 m. vasario 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 95275, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/2247, 2025 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj);
– 2025 m. gegužės 8 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2026/586, 2026 2 24,
ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/586/oj);

– atsižvelgdamas į Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,

A. kadangi genetiškai modifikuotos sojos MON 94637 (toliau – genetiškai modifikuotos sojos) buvo sukurtos siekiant apsaugoti nuo

---

– 2025 m. spalio 8 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl 2025 m. rugsėjo 22 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2025/1898, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP51291, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (priimti tekstai, P10_TA(2025)0222);
– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DAS1131, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (priimti tekstai, P10_TA(2025)0288);
– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės MON 88913 (MON-88913-8), kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti, projekto (priimti tekstai, P10_TA(2025)0289);
– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų rapsų MON 88302, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (priimti tekstai, P10_TA(2025)0290);
– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87708, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (priimti tekstai, P10_TA(2025)0291);
– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (priimti tekstai, P10_TA(2025)0292);
– 2025 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų NK603, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (priimti tekstai, P10_TA(2025)0327);

tam tikrų *Lepidoptera* būrio kenkėjų, pasitelkiant dviejų naujai sukurtų chimerinių Bt baltymų – Cry1A.2 ir Cry1B.2 – raišką;

B. kadangi 2025 m. liepos 1 d. EFSA priėmė palankią nuomonę, kurioje padarė išvadą, kad genetiškai modifikuotos sojos yra tokios pat saugios kaip ir jų tradicinis atitikmuo, ir ištyrė genetiškai nemodifikuotų sojų veisles, vertindama jų galimą poveikį žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai; kadangi EFSA padarė išvadą, kad maisto produktų ir pašarų, pagamintų iš genetiškai modifikuotų sojų, vartojimas nekelia mitybos problemų, o atsitiktinis jų patekimas į aplinką nesukeltų saugos problemų;

C. kadangi EFSA taip pat padarė išvadą, kad atlikus molekulinės sandaros apibūdinimą ir bioinformacinę analizę nenustatyta problemų, dėl kurių reikėtų atlikti papildomą maisto produktų ar pašarų saugos vertinimą, ir kad maisto produktų ar pašarų stebėsena po pateikimo į rinką nelaikyta būtina;

– 2025 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai maisto produktus, maisto sudedamąsias dalis ir pašarus, pagamintus iš genetiškai modifikuotų cukrinių runkelių KWS20-1, projekto (priimti tekstai, P10_TA(2025)0328);
– 2026 m. vasario 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų DBN-09004-6 kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (priimti tekstai, P10_TA(2026)0041);
– 2026 m. vasario 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų T25 (ACS-ZMØØ3-2), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (priimti tekstai, P10_TA(2026)0042);
– 2026 m. vasario 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės GHB614 × LLCotton25, kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti, projekto (priimti tekstai, P10_TA(2026)0043);
– 2026 m. vasario 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės T304-40, kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti, projekto (priimti tekstai, P10_TA(2026)0044).

D. kadangi, nepaisant palankaus EFSA vertinimo, mokslinėje literatūroje nurodoma, kad naujai sukurti chimeriniai Bt toksinai Cry1A.2 ir Cry1B.2 pasižymi žymiai didesniu insekticidiniu poveikiu, palyginti su jų pradiniais toksinais, o tai kelia konkrečius klausimus dėl saugos, į kuriuos nebuvo pakankamai atsižvelgta[5];

E. kadangi pareiškėjo pateikta sisteminė literatūros apžvalga sulaukė kritikos dėl metodologinių trūkumų ir dėl to, kad joje nebuvo tinkamai apžvelgta visa prieinama mokslinė literatūra;

F. kadangi genetiškai modifikuotų sojų molekulinės sandaros apibūdinimas vis dar nėra išsamus, nes nenumatyti genomo pakitimai ir naujai sudaryti atviri skaitymo rėmeliai nebuvo išsamiai ištirti naudojant pažangiausius sekoskaitos ir omikos metodus;

G. kadangi genų ekspresija buvo vertinama tik ribotomis lauko sąlygomis, t. y. vienus metus ir vienoje šalyje, nepakankamai atsižvelgiant į aplinkos sukelto streso veiksnius ar skirtingą genetinę aplinką, nepaisant žinomo transgenų ekspresijos kintamumo;

H. kadangi paraišką pagrindžiantys lauko tyrimai buvo riboti geografiniu ir aplinkos požiūriu ir neatspindi aplinkos sąlygų įvairovės, kuriomis sojos gali būti auginamos ar perdirbamos;

I. kadangi daugumoje toksikologinių tyrimų buvo naudojami mikroorganizmų, o ne augalų gaminami Bt baltymai, nepaisant įrodymų, kad augalų komponentai, pavyzdžiui, proteazių inhibitoriai, gali sustiprinti Bt toksiškumą;

J. kadangi, nors buvo pastebėta keletas statistiškai reikšmingų rezultatų, nustatytų per 28 ir 90 dienų trukmės toksikologinius tyrimus, dėl to nebuvo atlikta papildomų tolesnių tyrimų;

K. kadangi galimas abiejų Bt toksinų tarpusavio sinergetinis ar sudėtinis poveikis, taip pat jų poveikis su augalų komponentais ar kitais stresoriais, nebuvo tinkamai ištirti;

L. kadangi rizikos aplinkai vertinime nepakankamai atsižvelgiama į galimą poveikį dėl išsiliejimo, mėšlo ar nuotekų, taip pat į galimą poveikį netikslinėms rūšims;

M. kadangi Parlamentas ne kartą pabrėžė, kad Komisija neturėtų leisti

---

[5] Chen, D., Moar, W.J., Jerga, A., Gowda, A., Milligan, J.S., Bretsynder, E.C., Rydel, T.J., Baum, J.A., Semeao, A., Fu, S., Guzov, V., Gabbert, K., Head, P.H., Haas, J.A. (2021), „*Bacillus thuringiensis* chimeric proteins Cry1A. 2 and Cry1B. 2 to control soybean lepidopteran pests: New domain combinations enhance insecticidal spectrum of activity and novel receptor contributions“, *PLoS One*, 2017 m. birželio mėn., 16(6), e0249150, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0249150.

naudoti GMO tais atvejais, kai valstybės narės Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto arba Apeliacinio komiteto posėdžiuose nesusitaria kvalifikuota balsų dauguma, kad būtų išspręstas nuolatinės demokratijos stokos klausimas;

N. kadangi, nepaisydama pačios pripažintų demokratijos trūkumų, to, kad valstybės narės nepalaiko GMO, ir Parlamento prieštaravimų, Komisija ir toliau suteikia leidimus GMO;

O. kadangi, vadovaujantis bendros sveikatos koncepcija, vertinant GMO ilgalaikį tvarumą ir saugą būtina atsižvelgti į žmonių, gyvūnų, augalų ir aplinkos sveikatos tarpusavio priklausomybę;

1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas viršija Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 numatytus įgyvendinimo įgaliojimus;

2. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas neatitinka Sąjungos teisės, nes jis nesuderinamas su Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 tikslu, pagal kurį, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 178/2002[6] nustatytais bendraisiais principais, siekiama nustatyti pagrindą, leidžiantį užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, taip pat aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį, kalbant apie genetiškai modifikuotą maistą ir pašarus, kartu užtikrinant veiksmingą vidaus rinkos veikimą;

3. mano, kad rizikos vertinimas tebėra neišsamus, visų pirma molekulinės sandaros apibūdinimo, toksikologinio vertinimo ir rizikos aplinkai vertinimo atžvilgiu;

4. prašo Komisijos atsiimti savo įgyvendinimo sprendimo projektą;

5. ragina Komisiją, laikantis bendros sveikatos koncepcijos, neleisti naudoti genetiškai modifikuotų sojų, nes nėra pakankamai įrodymų apie jų ilgalaikį poveikį biologinei įvairovei, maisto saugai, ūkininkų pragyvenimui ir gyvūnų sveikatai;

6. ragina Komisiją nedelsiant pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl sprendimų priėmimo procedūros GMO srityje reformos, siekiant atsižvelgti į nuolatinius Parlamento prieštaravimus ir trūkstamą kvalifikuotos daugumos paramą tarp valstybių narių;

7. atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad leidimas importuoti bet kokius

---

6 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, (OL L 31, 2002 2 1, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

maisto produktams ar pašarams naudojamus genetiškai modifikuotus augalus, kurie yra atsparūs Sąjungoje uždraustiems herbicidams, pvz., gliufozinatui, yra nesuderinamas su Sąjungos tarptautiniais įsipareigojimais pagal, be kita ko, Jungtinių Tautų (JT) biologinės įvairovės konvenciją ir JT darnaus vystymosi tikslus, įskaitant Kunmingo ir Monrealio sistemą, ir kad taip sukuriamos nevienodos sąlygos Sąjungos ūkininkams;

8. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.